

F. t. l. om ligestilling af kvinder og mænd

Om fravigelse af bestemmelsen med det formål at fremme ligestilling henvises til den foreslåede bestemmelse i § 3.

Efter bestemmelsens 2. pkt. kan der tilkendes en person, hvis rettigheder efter stk. 1 overtrædes, en godtgørelse. Tilsvarende bestemmelser findes i anden ligestillingslovgivning, jf. f.eks. § 14 i lov om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til beskæftigelse og barselorlov mv.

Bestemmelsen er ikke til hinder for, at der efter almindelige regler tillige tilkendes den pågældende erstatning. Det kan f.eks. gælde, hvis det forhold, at en erhvervsdrivende i strid med 1. pkt. har afvist at betjene en person, har påført vedkommende et økonomisk tab.

Efter stk. 2 kan ministeren for ligestilling fastsætte regler om, at nærmere angiven erhvervsmæssig og almen virksomhed ikke er omfattet af stk. 1. Bestemmelsen giver derimod ikke hjemmel til at fastsætte undtagelser for den offentlige forvaltnings vedkommende. Det skyldes, at bestemmelsen i stk. 1 på dette punkt svarer til gældende ret, jf. ovenfor.

Bestemmelsen tager sigte på tilfælde, hvor kvinder og mænd for så vidt ikke kan siges at blive behandlet på lige vilkår, jf. stk. 1, men hvor det må anses for rimeligt og naturligt at opretholde en adgang til en sådan forskelsbehandling. Der kan f.eks. i det omfang, der i øvrigt er tale om erhvervsmæssig virksomhed, jf. stk. 1 være tale om danseskoler, balletskoler eller madlavningsskoler mv., der ønskes forbeholdt det ene køn.

Ministeren for ligestilling vil gennemføre en høring af ministerier og relevante erhvervsorganisationer mv. for at få afdækket, om der er behov for at undtage nærmere angivne former for virksomhed som ovenfor nævnt.

Efter stk. 3 kan der tilkendes personer, der udsættes for seksuel chikane, en godtgørelse. Der skal herved navnlig lægges vægt på, om der har bestået et afhængighedsforhold mellem den, der har været udsat for chikane, og den, der har udøvet den.

Bestemmelsen supplerer de øvrige bestemmelser i dansk ret om seksuel chikane, jf. navnlig erstatningsansvarslovens § 26 om godtgørelse for tort og § 4 i lov om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til beskæftigelse og barselorlov mv.

Tilfælde, der er omfattet af sidstnævnte lov, vil fortsat skulle behandles efter denne, jf. den foreslåede bestemmelse i stk. 4 og bemærkningerne til bestemmelsen. I forhold til erstatningsansvarslovens § 26 indebærer bestemmelsen navnlig en lempelse af niveauet for, hvornår der foreligger en retsstridig adfærd.

Anvendelsesområdet for bestemmelsen er det samme som i stk. 1, dvs. den offentlige forvaltning, erhvervsmæssig og almen virksomhed.

En betingelse for, at der kan ydes godtgørelse, er at omstændighederne taler for det, dvs. at det må anses for rimeligt. Bestemmelsen har karakter af en lovbestemt retlig standard, og har til formål også uden for ligebehandlingslovens område at give et rimeligt retsværn mod den omhandlede form for chikane.

Der skal efter bestemmelsen navnlig lægges vægt på, om der har bestået et afhængighedsforhold mellem den, der har været udsat for chikane, og den, der har udøvet den. Det er her forudsat, at der i almindelighed må være tale om et afhængighedsforhold mellem »offeret« og »chikanøren«, der kan sammenlignes med forholdet mellem arbejdsgiveren og den ansatte, jf. herved den nævnte bestemmelse i ligebehandlingslovens § 4. Der kan f.eks. være tale om lærere i forhold til elever, læger eller andet sundhedspersonale i forhold til patienter eller institutionsansatte i forhold til anbragte mv.

Det er ikke i sig selv afgørende, hvilken form den seksuelle chikane har, herunder om der er tale om fysiske eller verbale tilnærmelser mv. Der må således anlægges en samlet og konkret vurdering af, om den adfærd, der har været udvist, overskrider grænserne for, hvad den pågældende må acceptere. Der må bl.a. lægges vægt på den nærmere karakter af adfærden, og på de hidtidige personlige forhold mellem de involverede personer.

Som følge af, at der, jf. ovenfor, skal være tale om et afhængighedsforhold mellem de pågældende, der kan sammenlignes med forholdet mellem arbejdsgiver og ansat, forudsættes det, at hidtidig retspraksis efter ligebehandlingslovens § 4 tillægges væsentlig vejledende betydning ved fastlæggelsen af grænserne for den retsstridige adfærd.

Seksuel chikane defineres inden for EU (resolution af 27. november 1991, KOM(1991)2625) som adfærd af seksuel karakter eller anden kønsbestemt adfærd, der krænker kvinders eller mænds værdighed på arbejdspladsen. Dansk Arbejdsgiverorganisation og Landsorganisationen i Danmark har anvendt samme definition i deres aftale om ligebehandling, tillæg til samarbejdsaftalen. Forbudet gælder uanset om den seksuelle chikane udøves mod en person af samme eller modsatte køn. Chikane er alene omfattet, hvis den retter sig mod en eller flere bestemte personer, dvs. et reklamefremstød af seksuel karakter vil ikke umiddelbart være omfattet af bestemmelsen.

Uden for bestemmelsens område vil der selvsagt fortsat kunne tilkendes godtgørelse efter erstatnings-